

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 28415/2023
13.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јовица Јајић, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2276/23 од 23.08.2023. године, у седници одржаној 13.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2276/23 од 23.08.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2276/23 од 23.08.2023. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 543/22 од 05.06.2023. године, којом је одбијен тужбени захтев да се утврди да је тужени носилац права јавне својине на пољопривредном земљишту – катастарској парцели број .. – њива 3. класе у Ветернику, потес ..., у површини од 8801 м², која је уписана у лист непокретности број .. КО Ветерник, те да је тужилац то дужан да трпи; да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде за описано земљиште исплати укупан износ од 59.994.800,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате и да му надокнади парничне трошкове; тужилац обавезан да туженом надокнади парничне трошкове од 324.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом предвиђених разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а тужилац конкретизовано не наводи друге повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија по члану 407. ЗПП може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац има регистровано пољопривредно газдинство, па му је у сврху привређивања отац поклонио спорну парцелу ..., пољопривредно земљиште, њива 3. класе од 88 а 01 м² у КО Ветерник. Тужилац на овој парцели узгаја паприке, купус, парадајз, на предметној парцели нема пластенике, али на другим парцелама их има. У сврху увећања зараде планирао је да на овој парцели подигне стакленик, евентуално и објекте за завршну дораду производа, а непосредно пре пандемије COVID-19 информисао се и сазнао да је локалитет предвиђен за површину јавне намене по планском документу. Тужилац нема намеру да прода земљиште. Планом генералне регулације насељеног места Ветерник број 1891 („Службени лист Града Новог Сада“ бр. 27/15 ... 9/20), спорна парцела планирана је за јавну намену саобраћајнице око 545 м², за проширење гробља око 8227 м², док је део од 26 м² намењен за пословање секундарног и терцијарног сектора. Вредност ове парцеле као грађевинског земљишта је 59.994.800,00 динара.

Нижестепени судови, с позивом на одредбе члана 58. Устава Републике Србије и члана 1. Протокола број 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода налазе да у конкретном случају планским актом тужилац није фактички лишен права својине, нити донети план има за последицу таква ограничења која завређују спорну накнаду. У питању је пољопривредно земљиште, које у складу са том сврхом тужилац користи бавећи се регистрованом делатношћу производње паприке, купуса, парадајза и слично. Пошто тужилац није спречен да земљиште користи у складу са његовом уобичајеном сврхом, нити да њиме прометује у складу са тржишном вредношћу, јавноправним мерама није дошло до таквог ограничавања својине које би водило његовом праву да исходује накнаду у висини грађевинске вредности земљишта. При томе, члан 3. Закона о пољопривредном земљишту прописује да се пољопривредно земљиште које је одређено као грађевинско земљиште до привођења планираној намени користи за пољопривредну производњу, што значи да постојећи законски оквир тужиоца не спречава да спорно земљиште користи у складу са његовом основном наменом.

По становишту Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су постављени тужбени захтев одбили као неоснован.

Одредбама члана 58. Устава Републике Србије, зајемчено је мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона; предвиђено је да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне; прописано је да се законом може ограничити начин коришћења имовине.

Одредбе члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода прописују да свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине и да нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права; предвиђају право државе да примењује законе које сматра потребним како би регулисала коришћење имовине, као и да такво регулисање

коришћења или употребе имовине мора бити у складу са општим интересом (да би се обезбедила наплата пореза или других дажбина или казни).

У конкретном случају, тужилац није лишен своје имовине, нити овлашћења да имовину користи и њоме располаже у границама одређеним законом (члан 3. став 1. Закона о основама својинскоправних односа). Тужилац је изјавио да нема намеру да прода земљиште. Постојање планског акта којим је предвиђено да ће на тужиочевом земљишту бити проширено гробље, односно изграђена саобраћајница, представља тек почетни услов да се утврди јавни интерес за експропријацију, а усвајање планског акта не значи нужно и да ће доћи до његове реализације. Једино уколико је доношењем планског акта повређено право власника да своју ствар користи и њоме располаже у оквиру закона, било би услова за признавање права на правичну накнаду.

Дакле, како постојање планског акта не ограничава тужиоца, носиоца пољопривредног газдинства да се бави регистрованом делатношћу пољопривредне производње на спорној парцели пољопривредног земљишта, а по Закону о пољопривредном земљишту овакво земљиште иако планирано за изградњу се због природом ограничених ресурса користи за пољопривредну производњу, нема правног основа по коме би тужиоцу припадала тражена новчана накнада.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**